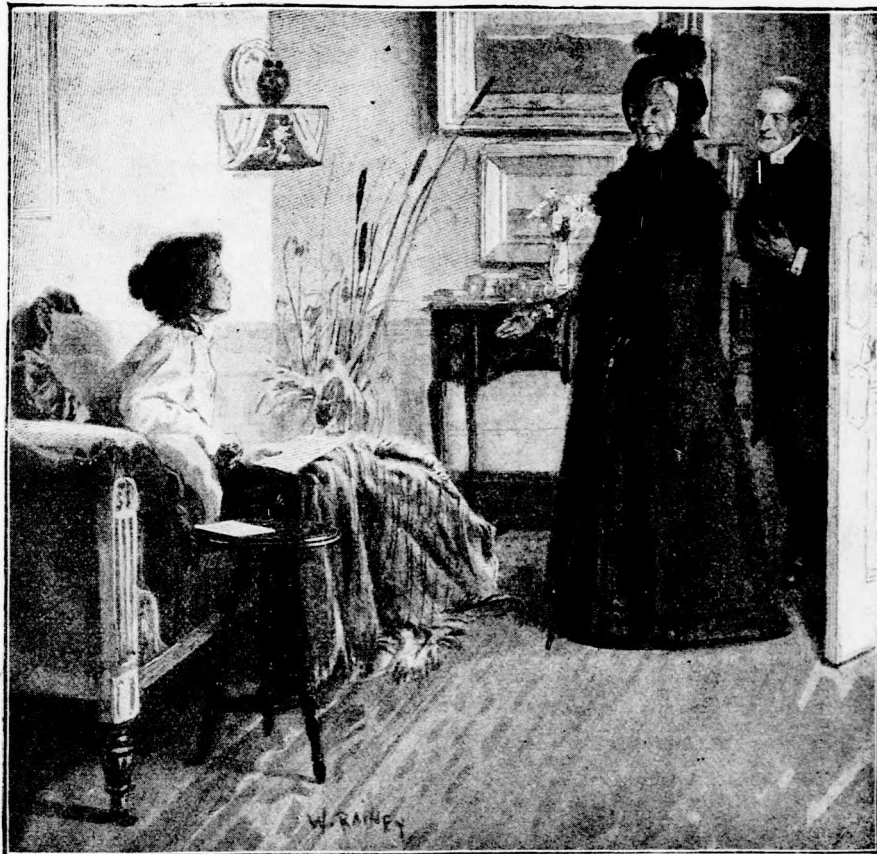

KIS HÍR LAP

Szerkeszti Forgó bácsi.

... GYORS LÉPTEKKEL MENT SÁRIKA FELÉ. (Lásd a 162. lapon.)

LIX. köt. 11. szám.

Ára negyed-évre 2 kor. Egyes szám ára 24 fil.
Megjelen minden vasárnap 16 lapon.

1900. szeptember 9-én.

A HÁROM BOSZORKA.

— Elbeszélés, számos képpel. —

(Folytatás.)

SZÉP dolog, helyes dolog, ha valaki tudja, hogy a mese csak mese és babonás bolondságokat elhinni nem okos emberhez illő. Zoltán és Szidike egészen okosak voltak is mindeddig és jól tudták, hogy a százesztendős boszorka nem más, mint egy nagyon öreg jóságos anyóka, a kis boszorka egy nagyon kedves lányka, a grófi boszorka pedig egy büszke nagyuri dáma. Mikor azonban testvérnéikéjüket ott látták a nagy bárka-hintóban a grófné oldalán, hirtelenében szinte megzavarodtak, el nem tudták gondolni, mit veljenek erről a esodáról.

Hogy került Sáríka a hintóba? Valóban ő-e az? A maga jószántából került oda? Vagy talán végre is valami boszorkányság van a dologban? Minap azt mondta, persze tréfából, hogy éppen ilyen lassan koczogó kényelmes bárka-kocsi volna neki való s ime benne ül, a kevély grófné oldalán.

Hiába törték a fejüket, ki nem találták, de ki sem találhatták. Egy órával előbb még maga Sáríka sem álmodott róla. Hanem azért boszorkányság, — no, az nem igen volt a dologban.

Szobájában a pamlagon kényelmesen pihengetett Sáríka, mikor belépett a szobaleány és névjegyét adva át, jelenté, hogy egy uri nő akarja a kisasszonyt meglátogatni, vele van a kisasszony doktora is.

— Vezesd be őket, mondá Sáríka.

Aztán kíváncsian nézett a névjegyre, hogy ki lehet az a látogató, mikor ő itt senkit sem ismer. Ugyancsak elbámult, mikor olvasta: »Özv. gróf Szigethváry Miklósné.«

Annyira meglepődött, hogy pár pillanattig csak bámult a névjegyre, el nem tudta képzelni, hogy jut ő a grófné látogatásához. E közben pedig már nyílt az ajtó és belépett az öreg grófné, utána pedig az orvos. Nem az a kevély, szigoru arczu nő volt ez most, amilyennek a kocsiban látták; nyájas, barátságos, majdnem vidám tekintettel és gyors léptekkel ment Sáríka felé (Lásd a képet a czimlapon.), aki természetesen föl akart állni, hogy a vendég elé menjen, csakhogy béna, beteg lába miatt csak lassan tudott megmozdulni.

— Ne mozduljon, kedvesem, maradjon ülve, szólalt meg a grófné s oda sietve, nem engedte, hogy Sáríka fölálljon. — Betegre nem kötelezők a czeremóniák s én tudom, hogy nehezen bir lábra állani.

— Ó, a grófné nagyon kegyes. Nem is tudom, mivel érdemeltem e váratlan szerencsét.

— Mindjárt megmondom, kedvesem. Nagyon természetesen joga is van hozzá, hogy megtudja, miért rontok be így ajtószul. A doktor biztatott, hogy nem olyan beteg, akinek egy kis meglepetés megártana.

— Sőt én csak jót várok méltóságod idejövételétől, jegyzé meg az orvos.

— Mindjárt rátérünk arra is. Legelőször is azt kell tudnia kedves betegünknek, hogy van valami kis jogczimem hozzá. Már tegnap a gyógyforrásnál is megszólíthattam volna, mikor öccsétől megtudtam a nevét. Talán emlékszik, kedvesem, ő adott nekem vizet.

— Igen, azt akarta, hogy miattunk ne történjen valami mulasztás.

— Helyesen. Nagyon derék fiucska. Csak nehány szót váltottam vele, de annyiból is

láttam, hogy talpra esett kis vitéz, nemes gondolkozásu. Szeretem az ilyen fiatal-ságot. Majd jobban is megösmarkedünk még Zoltán barátunkkal. Tőle megtudtam a nevöket. De mert több család viseli ezt a nevet, előbb tudakozódnom kellett s a jó doktor ur segítségével meg is tudtam, amit akartam.

Az öreg asszony arca lassanként nagyon komoly, sőt szomorú kifejezést váltott, midőn folytatá:

— Meglehet, kedvesem, hogy atyja soha nem is említette a nevemet. Jól tette. De régebben, husz esztendővel ezelőtt, volt egyszer dolgunk egymással. Nagyon szomorú, nagyon fájdalmas dolog volt az reám nézve...

Egy pillanatig mintha reszketett volna a grófné hangja; de hamar visszanyerte önuralmát és nyugodtan mondta tovább:

— Akkoriban az édes atyja nekem nagy szolgálatot tett. Igaz nemes szíviü férfiuként viselkedett. Hogy czélt nem értünk, az nem rajta mult. Meglehet, hogy ő már nem is gondol erre a régi történetre, de én soha sem felejttem el az ő nemes jó indulatát. Az élet utjai messze elválasztottak egymástól, nem is találkoztunk azóta; most megtudtam, hogy az én hajdani jó barátomnak a beteg leánya van itt a fürdőnkben. Tehát eljöttem, hogy megkérdezem, nem lehetnék-e segítségére valamivel? Idegen helyen betegnek sok hiányzik otthoni kényelméből. Nagy örömem telnék benne, ha valami óhajtságát teljesíthetném.

Nyugodt komolysággal mondta az utóbbi szavakat, úgy hogy őszinteségében kételkedni nem lehetett. Sáríkat valósággal meghatotta a szives ajánlat.

— Egészen megzavar jóságával, méltóságos asszonyom. De hirtelenében... igazán nem tudom... jó atyám mindenről gondoskodott...

— Természetesen, a mennyire tehetete, szólt közbe az orvos. De én már mondtam ő méltóságának valamit, ami nagyon szükséges volna a betegemnek, még pedig: jó levegő. Nem ér semmit, hogy egész nap itt ül a szobában.

— Ó, kivisznek mindennap hol a forráshoz, hol a fürdőbe, mondá Sáríka.

— Az ugyan édes kevés, viszonzá az orvos. Egyik utczából a másikba. Erdei szabad, tiszta levegő szükséges; már minap ajánlottam.

— Ez pedig nagyon könnyen elérhető, jegyzé meg a grófné. Az én kényelmes nagy kocsim mindig rendelkezésére fog állani... kérem, fogadja el! Lovaim nagyon jámbor állatok, kocsisom, inasom gondos emberek: olyan jól lesz ott a hintóban, akár csak itt a pamlagon.

A szives ajánlat annyira csábító volt, hogy Sáríka bizony kapva kapott volna rajta; de egyelőre mégis kénytelen volt kitérőleg felelni, mert Lujza néni épp nem volt otthon, az ő tudta nélkül pedig nem határozhat.

— Nagyon helyes, szólt a grófné. Ugy illik, hogy a jó öreg néni határozzon. Hibáztam, hogy erről megfeledeztem. De a kedves néni talán nem sokára megjön.

— Minden perczen várom.

— Akkor hát megvárjuk, ugy-e, kedves doktor? Azaz, ön ne várjon, önnek kötelességei vannak a betegeinél. Köszönöm, hogy ide fáradt velem. Én ráérek és ha a nénikének, amint remélem, nem lesz kifogása,

akkor most mindjárt magammal viszem egy kis séta-kocsikázásra, kedves Sárrikám.

És meg is tette. Lujza néni csakhamar megjött és persze örömmel fogadta el a szíves ajánlatot. Sárrikát tehát beemelték a nagy bárka-kocsiba, a grófné is beszállt s a két kövér ló szép lassacskán odább koczogott a hintóval. Csodálkozva nézték sokan az utcán, mert nagy idő óta most

először látták a grófnét másodmagával kocsikázni. Sokáig azonban nem bámulhatták, mert a hintó mihamar kiért a városból. Nem messze, nagy kiterjedésű kert közepén, diszes kastély látszott.

— Ott lakom, mutatta a grófné. Majd ha jobban lesz, kedves Sárrikám, ha már bírja a járást, el kell ám oda jönnie hozzám, még pedig gyakran, minden nap.

... OTT ÜLT SÁRIKA A HINTÓBAN. (Lásd a 165. lapon)

— A grófné tulhalmoz a jóságával, pironkodott a fiatal leány.

— Ne gondolja, szólt a grófné sajtáságosan határozott, mégis barátságos hangon. Önzésből teszem. Látja azt a házat... kastélynak mondják... ugy-e, meglehetősen nagy?

— Gyönyörű nagy palota!

— No's, szeretnék egyszer már hangot is hallani benne. Most néma kolostor. Majd

megkérjük Lujza nénit, hozza el hozzám az én kis Zoltán barátomat és Szidikét. Teszik nekem az a fiucska. Remélem, a kis leány is jó gyermek?

— Ó, Szidike nagyon kedves kis bohó, szólt Sárrika élénken. Ámbár persze én mint testvér talán csak a jót látom benne.

A várostól nem nagy távolságban gyönyörű erdőség terült el s ennek árnyas fái közt kanyargott a jó országút. A hintó

rövid idő alatt oda ért és Sáríka halovány képe szinte pirosodni kezdett a balzsamos, éltető erdei levegőtől. Szívében pedig őszinte szeretet ébredezett e hideg, kemény ábrázatu öreg nő iránt, aki oly nemes egyszerűséggel tesz vele jót. Miért beszélnek az emberek rosszat róla? Rendesen fagyos, kevély a tekintete, az igaz; de ki tudja, mit rejteget a rideg külső alatt!? Azt maga is elárulta, hogy valami nagyon fájdalmas emléke van és örömtelen magányban él abban a pompás kastélyban.

Ó! Fényes palotába is megtalálja utját a keserű boldogtalanság!

Ilyenféle gondolatok cikáztak át Sáríkanak az elméjén, de természetesen semmi effélet nem szólt, hanem mindig szerényen és illedelmesen csak arra felelt, amit a grófné kérdezett. Jó óra hosszáig kocsikáztak az erdőben s a nagy bárka-hintó valóban olyan kellemesen ringatta a beteget, mint bölcső a gyermeket. Végre mégis csak haza felé köllött fordulni.

Ekkor pillantották meg Zoltán és Szidike, akik a vén Orsolya anyó oszonnájáról voltak haza térőben. Hiába nem akarták hinni, hiába dörzsölgették a szemüket, úgy volt biz az: ott ült Sáríka a hintóban (Lásd a képet a 164. lapon.) a grófné mellett. És nagyobb bizonyosság okáért Sáríka még észre is vette őket, bölintott feléjük s ekkor a grófi bo . . . no, a grófné is feléjük tekintett. Hát mit tehettek? Zoltán illedelmesen megemeltette a sipkáját, Szidike is szépen köszönt, mert hiszen jó nevelésű gyermekek. De mikor aztán a kocsi elrobogott, álmélkodva néztek egymásra.

— Zolti, láttad? Mi történhetett?

— Épp úgy nincs róla sejtelmem, mint neked. Csak azt látom, hogy baj lesz belőle.

— Micsoda baj?

— Hiszen látod . . . Sáríka, a saját testvérünk, az ellenséggel kötött barátságot.

— Igaz! Mi megszerettük Magduskát és a jó öreg anyókat, a grófné pedig ellen-ségük. Ó, de hát mi is jutott Sáríkanak eszébe!

— No, most legelőször is siessünk haza. Majd megtudjuk, mi történt. De már azt hiába akarná Sáríka, hogy mi is a grófi boszorka pártjára szegődjünk, mikor tudjuk, milyen kegyetlen.

— De bizony hiába! Akiket megszerettünk, fogjuk is szeretni. A grófnénak pedig kitérünk az utjából, még ha Sáríka vele tart is.

Maguk is nevettek volna, ha csak sejtik is, milyen hiába való volt ez a nagy fogadkozás, mennyire az ellenkező következik be.

Most azonban siettek haza, hogy mielőbb megtudhassák a Sáríka kocsikázása titkát.

(Folytatása következik.)

REJTÉLYES IRÁS,

AVE. REBECA. P. ORBAN.
UGRA. L. VAC. SI. RIPE. L.
NEC.

A megfejtők nécsorából elsőnek kisorsolt kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„Czirmos czicza naplójából.”

Elbeszélések gyermekek számára, számos képpel, díszes angol vászon-kötésben. (A „Forgó bácsi könyvtára” című sorozat egyik önálló kötete.)

A TÜNDEÉRKE ÉS A HAL.

Egyszer egy kis tündéerkének
 Mi nem jutott az eszébe?
 »A halászat tán bizony csak
 Az emberek mestersége?
 Jó mulatság az nagyon
 Ilyen unalmas napon.
 Halat ugyan nem eszem,
 Csak úgy tréfából teszem.
 De csónak köll. Hol veszi?
 Fél dióhéj megteszi.
 Kiindul a nagy tengerre,
 Kíveti az éles horgot.
 Meglátta egy öreg nagy hal
 És mérgesen ilykép morgott:

»Ejnye te kis inczifinczi,
 Te horogra akarsz füzni?
 No megállj! Fogsz halat,
 De lesz majd hadd-el-hadd!«
 Bohó tündér örül nagyon.
 »Ni, már egy nagy halat fogtam!
 De öröme nem soká tart,
 Búra fordul ám legottan.
 »Jaj, jaj, jaj!
 Nagy a baj!
 Nem bírom kihuzni,
 Még biz' el fog uszni.
 Hogyha pedig eleresztem,
 A horgomat oda vesztem.
 No, ha nem ereszti,
 Horgát el sem veszti,

De a nagy hal huzza egyre,
 Sok száz meg száz mértföldekre,
 Ki a nagy tengerre,
 Ott jól kikaczagja
 És magára hagyja.
 Kis szárnyával kicsi tündér
 Innen soha partot nem ér.
 Szél ingatja, hullám nyalja
 Fél dióhéj kis csónakot,
 Jaj, ó jaj! felborul mindjárt,
 Elnyelik a falánk habok!
 El is nyelnék,
 Ha tehetnék,
 De egyszerre csak im ki jö?
 A kegyes tündér királynő.
 A bajt messziről is látta,
 Kicsi hívet megsajnálta,

Bábon fogta, haza vitte,
 De közben meg is intette:
 »Az ember, mivelhogy éhes.
 Szükségből fog halat, vadat:
 De játékból, mulatságból
 Olni élő lényt nem szabad.
 Ha még egyszer ilyet tennél,
 Tőlem segélyt ne is remélj!«
 Volt esze a tündéerkének.
 »Ennyi elég volt lezékének,
 Nem kell többé hal nekem,
 Az embernek,
 Az éhesnek
 Szívesen átengedem.«

MILYE
 kos
 mókázás!
 ságban i
 az állatn
 ben vigan
 Sokféle
 dörmög, r
 mind mog
 nérgesen.
 ogságban
 ígyakoz
 tán a m
 vey na
 hiek, va
 és gy o

- Me

mos má
 keselés.
 okosab,
 otthor

Tólul
 minder
 fajta ma
 Gibralt
 kipuszt
 katonái
 mint ér
 badon
 hogy v
 valót is

Az i
 mok leg
 részint
 Bohóká
 pajkosa
 félénk,
 ugy, h

A MAJOM-KETRECBEN.

(Képpel a 168. lapon.)

MILYEN lárma! Milyen ugrádozás, pajkos játék, kergetőzés, tréfálkozás és mókázás! Szinte bajos elhinni, hogy rab-ságban ilyen jó kedve lehessen akár csak az állatnak is. De biz' ott a majom-ketreczben vigan vannak.

Sokféle néglábu és szárnyas rab morog, dörmög, rikoltoz az állatkerti ketreczekben, mind mogorván, kelletlenül vagy haragosan, nérgesen. Ha még oly sokáig vannak is fogságban, soha sem szokják meg igazán, úgyakoznak a szabadság után. Vágyakozni tlan a majmok is vágyakoznak, de hát ők vry nagyon bölcssek, amit nem egészen hiék, vagy nagyon könnyüvérü vig fizkók és gy okoskodnak:

- Megegett a baj, fogságba kerültünk, mos már hiába való minden busongás és keselés. Szükséget nem szenvedünk, hát okosab, ha vigan vagyunk, ugy mint otthon

Tőlük nagyon messzire esik az otthona minden majomnak. Egyetlen egy kicsiny fajta majom él Európának legdélibb csucsán, Gibraltárnál, de csak nagyon kevés, az is kipusztu volna már, ha a gibraltári vár katonái em veszik pártfogásukba. Ezek mint érdees ritkaságot oltalmazzák a szabadon élő apró majmokat, nem engedik, hogy valaj bántsa őket, sőt még enni valót is szrnak nekik.

Az igazá érdekes nagyobb fajta majmok leginkább a forró égöv alatt élnek, részint csaptostul, részint csak párosával. Bohókás, vié népség vad állapotában is, pajkosan ugrl, játszik a fákon és jobbára félénk, ártatlan jószág, elfut az ember elől, ugy, hogy majmot elevenen fogni nem

könnyü feladat. Ámde amilyen vig a kedvök, épp olyan jó az étvágyuk is, aminek az ottani telepítvényesek nem igen örülnek; mert mikor a rizs, kukoricza és más jóféle termény érni kezd, majom uraimék éjnek idején messziről elősompolyognak az erdőből és másnap a gazda ugyancsak vakarja a fejét:

— Semmiházi majmok! Már megint itt lakmározatok!

Mivel pedig nagy csapatokban járnak, sokszor bizony nagy kárt tesznek a vetésben.

A legnagyobb fajta majmok nem élnek csapatokban, kevesen is vannak. Ezek már veszedelmesekké is válhatnak az utasra, kivált a hatalmas gorilla, mely majdnem olyan magas, mint az ember, de sokkal erősebb. Felnőtt állapotában alig is lehet elevenen elfogni s a még gyöngébb fiatalokhoz is jóformán csak ugy lehet hozzá férközni, hogy a vadászok lesből agyon lövik az öreget, aztán elfogják a kicsit. De fogságban a gorilla ritkán él sokáig.

Nem olyan nagy és erős, nem is olyan vad a gibbon-majom, melynek Hátsó-India a hazája. Ez azzal dicsekedhetik, hogy legjobban tud két lábon járni, no, meg hogy leghatalmasabb a hangja. Az erdőben egyik fáról a másikra szökkenve, folyvást kiáltozza »Hú-pú« hangzásu nótáját.

Az afrikai majmok közt legtudósabb hirben áll a simpánz. Ez is jókora nagyságu, erős is, de könnyen megszeliidül és gyorsan eltanul különféle emberi szokásokat. Egy ilyen simpanz rendszeren csészéből itta reggel a tejet, kávé, még pedig jó édesen szerette. Ha ugy találta, hogy nem czukrozták meg eléggé a reggelijét, azonnal »csöngetett« az ápolójának: a kanállal

ütögette a csészét, míg csak cukrot nem tettek a csészéjébe.

Szintén Afrikában van otthon a babunmajom, mely nemcsak nagy és erős, hanem arról is nevezetes, hogy a sík földön is pompásan tud futni. Már ezért is nehéz

elfogni; de még nagyon ovatos is ám. Csapatokban él és minden csapatnak vezére van, mikor pedig valahol tanyát ütnek, valóságos öröket állítanak ki minden oldalra s az örök azonnal jelt adnak, ha valami gyanusát vesznek észre. Az arab vadászok

A MAJOM-KETRECBEN. (Lásd a 167. lapon.)

tehát lóra ülnek, ha fiatal babunt akarnak fogni. A megriadt babun-csapat futásnak ered s az öregek a hátukra veszik a kicsinyeket, melyek nem győznék a hosszas és gyors futást. Végül persze az öreg babun

sem bírja a versenyt a lóval, kimerülten rogy össze s a vadász aztán könnyen elfogja a még gyöngé fiatal majmot.

A nagyobb fajta majmok nehezebben türik a fogságot, míg a kisebb fajták, kivált

a délamerikai erdőkből valók, nem vesztik el jó kedvüket a ketreczben sem. De torkos jószágnak is megmarad valamennyi; ha észre veszik, hogy a nézőnél valami harapni való van, rögtön nyujtogatják a rácsozaton át a karjukat. A csemegét azonban nem mindig az eszi meg, aki kapta; ha nem illan el vele gyorsan messzi biztos zugba,

társai elkaparintják az ujjai közül. Am azért jó pajtások maradnak, vigan játszanak együtt tovább s akitől elkaparintották a jó falatot, bizonyosan azzal felel:

— Jól van, hát váljék egészségetekre. Majd legközelebb meg én csipem el a ti csemegéteket.

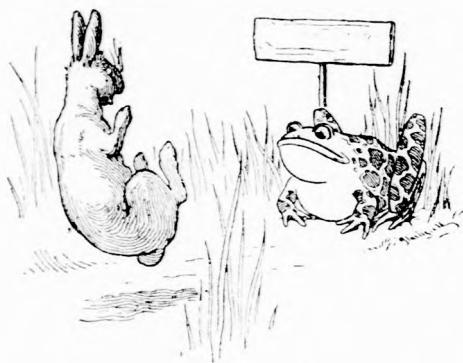
ROSZCSONT FERKE CSINYE.

*Állj meg, Ferke! Jaj, no! Fogják meg a gonoszt!
Ha elillan, minden örömüinktől megfoszt!
A „Kis Lap”-ból játszánk el egy szindarabot,
Ő a hős, de elfut! S viszi a „Kis Lap”-ot!*

NYUSZI VITÉZ.

*Biz' a Nyuszi nem nagy vitéz,
Láthatja, ki e képre néz.*

*Jó káposzta nő a kertben,
Este hát ő oda setten,*

*Már belépne, de — borzasztó!
Fölhangzik a füből a szó:*

*»Nyuszi te! Itt tilosban jársz
És a kertben kuttyát találsz.«*

*A vén kövér Brekeke volt,
Ki intőleg ekképpen szólt.*

*Nyuszi szörnyű ijedtében
Nagy bukfenczet vet a légben.*

*S futva inti minden társát:
»Sárkány őrzi a káposztát!«*

A LEGHATALMASABB KIRÁLY.

— Példázatos mese. —

(Képpel a 172. lapon.)

HOL volt, hol nem volt, egyszer valamikor hajdanában volt egy deli vitéz ifju, aki ugyancsak unatkozott és elégedetlenkedett ősi várkastélyában. Árván növekedett föl, de a hűséges öreg várnagy, akire az apja bizta, jól viselte gondját.

— Méltó fia légy apádnak, hogy teljesithesd, amit halálos ágyán meghagyott, mondá az öreg.

— De mikor nem tudom, mi az? türelmetlenkedett az ifju. És itt ebben a csöndes várkastélyban mit is tehetnék jeleset? Engedd már, jó öregem, hogy mint más vitéz ifjak, én is kimehessek a nagyvilágba.

Az öreg nem szólt, hanem elvezette az ifjut a fegyver-terembe s ott rámutatott egy kardra.

— Fogd azt a kardot. Az atyád kardja, melyet forgatnod kell. Ha bírod, akkor felkötheted és megmondom, hová kell menned vele.

Megmarkolta az ifju a kardot, de biz' két kézzel is alig birta. Tehát még várni kellett.

Az idő azonban gyorsan mulik, a türelmetlen ifju vitéz pedig derekasan gyakorolta magát és egy napon végre, mikor újra próbálkozott, egészen könnyen emelte, forgatta az apja hatalmas kardját. Ekkor aztán így szólt az öreg:

— Most már viselheted. De csak ugy lesz áldás rajta, ha teljesited atyád végső

kivánságát, ez pedig az: hogy e kard soha se harcoljon másért, csak a világ legdicsőbb és leghatalmasabb királyáért.

— És ki az?

— Azt magadnak köll megkeresned, megtalálnod.

— No, ez nem lesz nehéz.

Ezt mondta, hitte is az ifju vitéz, de hamar belátta, hogy mégsem olyan könnyű az, mint ahogy ő gondolta. Neki indult a világnak, el is jutott nem egy hatalmas királynak az udvarába, ám itt is, ott is rövid idő alatt rábukkant valami hibára. Egyik királynak nem volt olyan igazán nagy a hatalma, csak fufanggal hitette el; a másik hatalmas volt, de zsarnok és kegyetlen, tehát éppen nem dicsőséges; a harmadik jó is volt, hatalmas is, de mindenre lusta és gyámoltalan.

Sok idő mult s az ifju vitéz csak nem találta meg azt a legdicsőbb és leghatalmasabb uralkodót, akinek szolgálatát felajánlhassa.

Ment hát odább s egyszer egy nagy erdőségen köllött átvergődnie. Sokáig bandukolt, el is fáradt és nagyon meg is szomjazott a nagy hőségben. Amint valami forrás után szerte nézelődött, egy régi, félig beomlott kutat pillantott meg.

— Talán van víz benne és elérhetem.

Oda ment, lenézett a kutba, de a víz oly mélyen volt, hogy el nem érhetette. Már épp odább akart menni, mikor valami csillogó kis fény ötlött a kut mélyéből a szemébe. Jobban és hosszabban nézett le a sötét kutba és lassacskán hozzá is szokott a szeme, meglátta mi van ott; de ekkor meg undorodva hökkent vissza, mert egy óriási, förtelmes béka terpeszkedett el a

vizen, annak a feje tájékaról csillogott az a kis világosság.

A vitéz megfordult és távozni készült, de e közben fájdalmas sohajtást hallott a mélységből:

— Ó, hát ismét hiába reménykedtem!

Visszafordult a vitéz s leszólt a kutba:

— Ki sohajtoz itt és miért?

— Én sohajtok s nem ok nélkül, felelé vissza a béka. Itt vergődöm elátkozva, ó! ezer esztendő óta s ha száz évben egyszer-e egyszer ide téved is valaki, inkább hallgat az undorra, mint sem a könyörületre. Soha ki nem szabadulok!

— No, ha épp csak ez a bajod, mindjárt segítek rajta. Nem tudom ugyan, miféle szerzet lehetsz, csak azt látom, hogy undorítón förtelmes vagy. De hát a szenvedés, gyötrelmem szépnek, rutnak egyformán fáj, segítséget egyformán érdemel. Megállj no, próbálok valamit.

Kardjával levágott egy hosszú, erős galylyat és lenyújtotta a kutba.

— Kapaszkodjál jól beléje, majd kihuzlak.

Egy-kettőre fönt volt a béka és nagyot fujva ült a kut kávájára. Ekkor látta a vitéz, hogy ami úgy csillogott-ragyogott, az nem egyéb, mint egy pompás drágaköves gyűrű, melyet a béka a fogai közt tartogat. És alighogy észrevette, megszólalt a béka:

— Hála neked, nemes vitéz! Ezer éve tartogatom a számban ezt a gyűrűt, jutalomul annak, aki könyörül rajtam. Most hát a tied. Fűzd az ujjadra s akármibe fogsz, nézz reá. Ha jó, amit cselekszel, ragyogni fog a gyűrű; de ha rossz uton jársz, fénytelennek fogod látni a követ.

Ezzel, ott hagyva a gyűrűt, leugrott a fűbe és úgy eltűnt, mintha soha ott sem

lett volna. A vitéz fölvette a gyűrűt és ujjára tűzte.

— Magam is tudom ugyan, mit csinállok; de hátha mégis hasznát veszem? Aztán szép gyűrű, az már bizonyos.

Odább vándorolt és ment, megint sokáig ment. Egyszerre csak, amint a sűrű fák

közt botorkál, olyanforma csengést-pengést, csörgést hall, mintha aranyat-ezüstöt szórának. Hát azt jól is hallotta, mert csakhamar megpillantott egy ijesztő képű alakot, aki nagy esomó aranyat szórt egy gödörbe, körülötte pedig óriási halmokban állt a tömérdek arany, ezüst és más drága kincs.

Szinte káprázott az ifju szeme. Ennyi kincset nem. hogy látott volna valaha, de képzelni sem tudta volna. És mégis nem kápráztatta el. Nem kívánta meg

. . . ARANYAT SZÓRT EGY GÖDÖRBE.

— Ó te szerencsétlen! szólt az ifju vitéz. Mit ásond el itt a kincseidet, a helyett, hogy valami jóra használnád föl?

Kevélyen mérte amaz végig.

— Gyarló eszü ifju, mit tudsz te hozzá? mondá aztán. Nem ásond el, hanem titkos

csatornákon hiveimnek küldöm a kincseket. Derék szál vitéz vagy, látom. Lépj be te is hiveim sorába s annyi kincsesel jutalmazlak, a mennyiről álmodni sem tudtál volna.

— Nem kincs az, amit keresek, nem szolgálhatok hát neked, felelt az ifju vitéz.

Hive én csak annak leszek, aki a legdicsebb és leghatalmasabb uralkodó a világon.

— Akkor éppen jó helyen jársz, mert én vagyok az, én: Arany király, mindenek fölött uralkodó leghatalmasabb király.

Valóban ragyogó arany korona volt a fején. Az ifju vitéz azonban már sokat tapasztalt, tehát nem hitt könnyen.

— Sok kincsed van, meghiszem, mondá. De hogy legdicsebb és leghatalmasabb vagy-e, azt még nem látom.

— Jőjj velem, majd meglátod.

Megindultak. Látott aztán az ifju vitéz csodaszép dolgokat, hogy szeme-szája elállt bele.

Fényes nagy városba érkeztek. Egymást érte ott a sok remek márvány-palota. És amerre Arany király elhaladt, ujjongva borultak térdre az emberek, nyujtogatták feléje kezöket, ő pedig kifogyhatatlan zsebeiből bőven szórta a kincseket. Dulakodva, egymást taposva, mohón szedegették föl. A mi csak gyönyörűséget szerezhet embernek, Arany király intésére minden rögtön megvolt. Boldogságtól sugárzott minden arcz, hangos magasztalással dicsőítették a bőkezü uralkodót, alázatosan lesték minden pillantását.

— Ime, láthatod, hogy a boldogságnak itt van a hazája az én birodalmamban, szölt az ifjuhoz. De hogy hatalmam is lásd, ime, parancsolom, hogy az a nagy hegy amott tünjön el a föld színéről.

Ezer és százezer ember mozdult meg, elhordta a hegyet. Aztán folyókat terelt Arany király más irányba, városokat teremtett sivatag pusztá közepén. Nem lehetett olyat gondolni, hogy elő ne teremtette volna. Ám az ifju vitéz mégis így szölt:

— Sok kincsesel sok nagy dolgot végezhetsz, de mégsem látom, hogy legdicsebb és leghatalmasabb volnál. Mert néped, mely örömeknek és gyönyöröknek él, meg tudna-e védeni is ellenségtől?

Megvetőleg mosolygott Arany király.

— Senki sem állhat meg velem szemben. Erről is hamar meggyözödöl. Ugy is rég készülök háborura egy fenhéjazó uralkodó ellen, aki azt hirdeti, hogy ő a legelső, leghatalmasabb és legdicsebb a földön, hogy őt végkép legyözni nem lehet s hogy ő öröktől fogva volt és lesz. No's, eldöntjük a vitát.

Kihirdette a háborut. Eleinte biz' ugy látszott, mintha hivei savanyu képpel fogadnák a hirt, nem szivesen ragadnának fegyvert és nem nagyon kívánkoznának a csatátérre, ahol bizony baj érheti az embert. De Arany király két kézzel szörta kincseit és rövid idő alatt mindenfelől ezrével meg ezrével özönlöttek seregébe a zsoldosok. Mikor már akkora had volt együtt, amelyet még soha nem látott a világ, megindult vele Arany király és betört ellenfele országába.

Jött szembe a megtámadott király, szintén erős had élén. Csodásan fenséges alak volt ez a király; szinte áhitat kelt mindenkinek a szívében, aki rátekintett. Jóság, bátorság, törhetetlen elhatározás sugárzott szeméből, katonái pedig lelkesülten néztek reá.

Látta messziről a vitéz ifju is, aki Arany király oldalán lovagolt s így szölt:

— Nem aggódol, Arany király? Ellenfeled nagyon erősnek és elszántnak látszik.

— Várj egy keveset, mindjárt meglátod, mi lesz belöle.

Megindult a csata s mi történt?! Arany király két kézzel gurította aranyait, kincseit az ellenséges had sorai közé és ime! azt a csodásan fenséges királyt csapatostul hagyták el a vitézei, mohón kapkodtak a kincs után, rendre átpártoltak Arany királyhoz. Maradt ugyan egy kicsiny hű csapat az ellenfél királya körül, harczolt is végső ereje megfeszítésével, de már hiába; menekülnök kellett királyukkal és így Arany király lett a győzelem.

Ujjongva üdvözölték hivei és most már az ifju vitéz is elhitte, hogy Arany király a legdicsőbb és leghatalmasabb. Kardjához nyult, hogy felajánlja Arany királynak, de e közben tekintete a bűvös gyűrűre esett, melyet ott a kútnál kapott s melyről szinte megfélemedkezett. És amint rápillantott, meg-hökkent: a gyűrű ragyogó köve nem ragyogott, sőt teljesen el volt homályosulva.

— Rossz utra tévedtem? tünődött az ifju. Nem helyes, amit tenni készülök? Miért? Ám legyen, holnapig még gondolkozom rajta.

És mikor meggondolta, megborzadt, hogy mit akart tenni.

— Kedves gyűrűm, de csak jól tetted, hogy megállítottál! Dehogy is szolgálom én Arany királyt! Sok szépet, nagyszerűt mivel, igaz, de ó! sok rosszat is. Elkápráztatott, hogy csak a szépet lássam, de már jut eszembe, hogy egyebet is láttam, rosszat, gonoszat. Hivei csak élvezet és gyönyörök után kapkodnak, kincserért, aranyért kötelességet szegnek, bünt is elkövetnek. És nagy csatáját hogyan nyerte? Az ellenfél vitézeinek elcsábításával, megvesztegetésével. És igaz ok nélkül támadt ellenfelére. Nem, ez nem dicső dolog. Az én kardom nem szolgálhat Arany királynak.

Mire az éj elmúlt, már messze járt az ifju vitéz. Sokáig bolygott ismét, mignem egy napon csöndes félreeső tájra ért. Hatalmas, bevehetetlen vár emelkedett ott; ennek tövében nem éppen nagy tábor volt. A táborban levő harczosok épp üdvözölték a várból hozzájuk közeledő vezéröket. Ez pedig nem volt más, mint az a fenséges megjelenésű király, akít Arany király legyőzött.

Az ifju vitéz kíváncsian sietett a táborba és mikor elmondta, mi járatban van, azt felelték neki:

— Célhoz értél, nemes ifju! Szolgálj a mi királyunkat, mert valóban ő a legdicsőbb és leghatalmasabb a földön.

— Hm! Csakhogy vajmi kicsiny a tábor... azután meg láttam is, mikor Arany király legyőzte.

— Való igaz. Megtörténik, hogy ellenségeink ideig-óráig fölülkerekednek, kincsesel, ármánnyal győzelemhez jutnak; de mulékony a diadaluk. Mi nem csüggedünk, mert tudjuk, hogy végre is mienk lesz a győzelem és uralom.

— Bajosan, mikor olyan kevesen vagytok.

— Most éppen kevesen. A kishitűek, gyöngé szívűek, áldozatra képtelenek megfutamodtak táborunkból; üldözést, elnyomást szenvedünk, de ez csak edzi erőnket és elszántságunkat. Lassanként majd szaporodik is a seregünk, de csak azokat fogadjuk be, akik mindhalálig készek küzdeni a jóért és igazért.

— Ilyen küzdelemre vágyom én! szólt föllelkedve az ifju vitéz.

— És bizol magadban, hogy meg nem tántorodol, hogy el nem csábít önzés, nagyra-vágyás, vagy Arany királynak a kincse?

— Onna
ból, nem t
öt szolgálja

Befogadt
fenséges ve
szenedett;
porodott is
san-lassan
bujdosott
után elfogl
gokat, fensé
Sikra száll
király, de
kárba veszt
fenséges gy
hangon reb

— Igen,
hatalmasab
Téged illet
ken és min

S az ifju
az örök élő

AZ ACZE

z iróas
kedve
olló. Szuny
tehesse, mi
pörpatvar!
tek megint

— Gur
ujdonatuj a
az én helye

— Kére
Én is író s

— Haha
Késsel fara
hegyeznek,

— Onnan jövök, Arany király országából, nem tudtam rászánni magamat, hogy őt szolgáljam.

Befogadták a táborba. A kis sereg, élén fenséges vezérével, sokáig bujdosott, sokat szenvedett; de lassanként mindinkább szaporodott is derék elszánt hősökkel. És lassan-lassan fordult is a koczka: már nem bujdosott a hős csapat, hanem egymás után elfoglalta az ellenséges várakat, országokat, fenséges vezére uralkodott mindenütt. Sikra szállt még egyszer a kevély Arany király, de minden kincse, csábitgatása kárba veszett. Legyőzött borult térdre a fenséges győztes király előtt és megtört hangon rebegte:

— Igen, te vagy a legdicsebb és leg-hatalmasabb a világon, ó fenséges *Igazság!* Téged illet meg, hogy uralkodjál mindenen és mindenkoron!

S az ifju vitéz megmaradt élte fogytáig az örök élő igazság szolgálatában.

AZ ACZÉL-TOLL ÉS A CZERUZA.

— Példázat. —

AZ íróasztalon kényelmesen szétterpeszkedve heverészett az öreg papirovavágó olló. Szunyókálni szeretett volna, de hogy tehesse, mikor tövön mellette akkora a pörpatvar! Az aczél-toll és a czeruza pöröltek megint.

— Gurulj odább! kiáltá gőgösen az ujdonatuj aczél-toll a czeruzához. Ez itt az én helyem. Nem osztom meg akárkivel.

— Kérem, kérem! tiltakozott a czeruza. Én is író szerszám vagyok.

— Hahaha! Persze, az vagy, de milyen! Késsel faragják le a fa-köntösödöt, aztán hegyeznek, kaparnak, de alighogy egy keve-

set használtak, már elkoptál, újra hegyeznek és rövid idő alatt végkép elfogysz, csak piczike darabka marad belőled, melyet kézbe fogni sem lehet, hát eldobnak. Ilyen vagy, hahaha!

A szegény czeruza röstelkedve hallgatott el. Ugy volt az szórul szóra, a hogy a kevély aczél-toll mondta. Nagyot sohajtott és megadással suttofta:

— Igaz, igaz! Jobb, ha szerényen meghuzódom.

A vén olló, mivel már ugy sem alhatott, oda szólt:

— A szerénység valóban soha sem árt. Neked sem ártana, kedves aczél-toll barátom, mert hátha nálad sem fenékgig tejfel? Nem illik olyan kevélyen viselkedned. Megbánhatod.

— Ne prédikálj, öreg! vágott vissza az aczél-toll. Tudom én, ki vagyok, mi vagyok. Minden fontos írást én végzek, ez az egész író-asztal voltaképp csak az én kedvemért van. Igen is, büszke vagyok. És szeretném tudni, miért bánnam meg?

A vén olló nyugodtan felelt:

— Öreg vagyok, sokat tapasztaltam, de nem busitlak előre, mint ahogy te cselekedtél a szegény czeruzával. De — majd meglátod.

És nem sok nap telt bele, már látta. A sok írásban elromlott az aczél-toll, gazdája tehát kivette a tolltartóból és kidobta az ablakon. Ott rozsdásodott, töredezett a porban, mignem végkép szétmállott. S ez volt végső sóhaja:

— Ó, hogy beteljesedett a bölcs vén olló szava! Nekem, kevélynek még hamarább végem lett, mint a lassan fogyó czeruzának!

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« LIX. köt. 9-ik számában közölt kereszt-rejtvény megfejtése:

Helyesen fejtették meg: Kövesi Jenő, Hefty Paula, Blumenthal Sándor, Leipniker Ilonka és Mátyás, Gyártás Erzsike, Hardy Sándor, Luczenbacher Ada, Déri Lajos és Józsi, Hollós László, Szilágyi Rózsika, Mäder Hedvig és Emma, Jákó Margit, Szigeti Ilonka, Lengyel Margit és Kálmán, Rozsnyay Sárrika és Lilike, Péterfy Vilma, Kiss Margit, Jurenák Gizi, Friedmann Ernő József, Kárpáti testvérek, Badics Gizi, Schreiber testvérek, Sinkovits Clarisse, Ungár Andor, Szántó Olga és Ernő, Vörösmarthy Ilona és Ida, Thaly Florence, Sidlauer Lenke, Schack Annuska és Elluska, Kovách Béla, Veress Gizi és Józsi, Boros Margit, Szontagh Antónia és Kató, Gáldonyi László, Kovács Bella és Géza, Forster Jolánka, Molnár László, Rickl Ilona, Endreffy Vilma, Pap Lili, Kazy Livia, Thuróczy Béla, Grossmann Aranka, Wurm Betty, Caprez Bódi, Somogyi Margit, Nagy Lenke és Ernő, Kazy Péter, Háy Irén és Juliska.

A jutalom kisorsolása szabályszerűen megtörténvén, nyertes lett *Gáldonyi László, Pozsonyban*, kinek a jutalom-könyvet (*»Derék Ferkó«*, elbeszélés az ifjúság számára, írta *Marryat*, átdolgozta *Donázy Ferencz*, hat színes képpel, díszes kötésben) a kiadó-hivatal megküldi.

*

A »KIS LAP« LIX. köt. 8-ik számában közölt rejtvény megfejtését még beküldték: Schönstein Mariska, Molnár Elek és Béla.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Kálmán Margit. Kölcsonbe megy az: ha neked jól esik írnod Forgó bácsinak, nekem viszont jól esik olvasnom kis hiveim bizalmas sorait, melyek ragaszkodásukról tanuskodnak. Érdeklődéssel veszek én tudomást minden dolgukról, kivált mikor olyan örvendetes, a minőt te irtál kellemes nyaralásodról. Hiszem, hogy nem csak testileg gyarapodtál, hanem sok szépet és újat látván, szellemileg is. Írásod nem szorul mentegetőzésre, mert csinosága, rendessége ellen nem lehet kifogásom; csak azt jegyzem meg, hogy a »tudatni« szót hibásan használod. Jól magyarul nem lehet tudatni valakit, hanem valakivel valamit. Tehát: tudattad Forgó bácsival (nem pedig: Forgó bácsit), hogy haza érkeztek. Egyébként szívből köszöntlek. — **Weiss Róbert.** Nem bizony, nem ismerem, mert ott még nem jártam. De hogy szép, én is hallottam. **Kárpáti fiuk.** A falusi kis fogat bemutatását kedvesen vettem. Bizom benne, hogy semmiféle fölfordulás nem esik vele s a kocsit elé fogott két fiatal csikó, ha talán tüzes is, soha sem bokrosodik meg és nem dönti árokba a kocsikázókat. — **Schack Annuska és Elluska.** Annak bemutatása végett, hogy a német nyelvben mennyire haladtatok, és ennek világos megemlítésével, kivételesen írhattok egyszer német levelet is vagy csatolhattok magyar leveletekhez német sorokat is. — **Mäder Hedvig és Emma.** A meleg jó kívánságot szívesen fogadom, de a köszönetet nem fogadhatom el. Mint e rovataban már sokszor megjegyeztem, a nyereményt a szerencse kedvezése juttatja a nyertesnek. — **Bognár Róza.** Rejtvénykéidből egy sem közölhető. Ezek a »Nap-ól-e-on«, »hol (d)-nap« stb. féle rejtvények olyan ósrégiek, hogy már a nagyapáink idejében is mindenki ősmerte. Ujat, eredetit eszelj ki. — **Endreffy Vilma.** Szívesen foglak látni. Még pedig a kis hiveim számára régtől meghatározott időben: csütörtökön este 7—8 órakor. — **Takács testvérek.** Szép sorjában mind be fog az köszöneti, a mit kívánságképen a leveletekben emlegettek. Hanem először is a most folyó hosszabb elbeszélésnek köll a végére értünk, mert több folytatásos közlemény egyidejű olvasása csak megzavarná az olvasót. Ha a közlendő új szindarab megjelenéséig nem várhattok: a »Forgó bácsi könyvtára« című sorozatban kiadott »Apró szindarabok« közt biztosan találtok kedvetekre valót. — Több levélről a jövő számban.

LEVELEZÉS.

Szilágyi Rózsika (Szegszárd) levelezni óhajt Rozsnyay Sárrikával és Lilikével.